

Brusel 12. dubna 2024
(OR. en)

8874/24

JEUN 81
EDUC 126
SPORT 38
CULT 42
EMPL 159
SOC 274
GENDER 60
SAN 221
ENV 420
SUSTDEV 51
CLIMA 167

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	11. dubna 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 162 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ o průběžném hodnocení strategie EU pro mládež 2019–2027

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 162 final.

Příloha: COM(2024) 162 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 11.4.2024
COM(2024) 162 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

o průběžném hodnocení strategie EU pro mládež 2019–2027

{SWD(2024) 90 final}

1. ÚVOD	2
2. PROVÁDĚNÍ.....	3
3. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ HODNOCENÍ	4
3.1. Účinnost, efektivita a soudržnost – do jaké míry je strategie EU pro mládež úspěšná?	4
3.2. Přidaná hodnota EU – jaký přínos má strategie EU pro mládež a pro koho?	10
3.3. Relevantnost – je strategie EU pro mládež stále relevantní?	10
4. ZÁVĚRY A ZÍSKANÉ POZNATKY	10
4.1 Celkové závěry a získané poznatky	10
4.2 Účast mládeže a začleňování problematiky mládeže	11
4.3 Umožňující nástroje	14
4.4 Prostor pro zjednodušení.....	15
4.5 Další postup.....	15

1. ÚVOD

Strategie EU pro mládež na období let 2019–2027 je rámcem pro spolupráci EU v oblasti mládeže na základě usnesení Rady ze dne 18. prosince 2018¹. Strategie posiluje účast mladých lidí na demokratickém životě v souladu s článkem 165 Smlouvy o fungování EU, podporuje jejich sociální a občanské zapojování a snaží se zajistit, aby všichni mladí lidé měli potřebné prostředky pro účast ve společnosti.

Celkové cíle strategie EU pro mládež na období let 2019–2027

- umožnit mladým lidem, aby se stali tvůrci svého vlastního života, podporovat jejich osobní rozvoj a růst k samostatnosti, budovat jejich odolnost a vybavit je dovednostmi pro život, které jim pomohou vyrovnat se s měnícím se světem,
- podněcovat mladé lidi k tomu, aby se stali aktivními občany, nositeli solidarity, aktéry pozitivních změn, inspirovanými hodnotami EU a evropskou identitou, a vybavit je v tomto ohledu nezbytnými prostředky,
- zlepšit politická rozhodnutí s ohledem na jejich dopad na mladé lidi napříč všemi odvětvími, zejména v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání, zdraví a sociálního začleňování,
- přispět k vymýcení chudoby mladých lidí a všech forem diskriminace a podporovat sociální začleňování mladých lidí.

Strategie EU pro mládež **zapojuje, propojuje a posiluje mladé lidi, podporuje jejich účast a také začleňování problematiky mládeže do všech oblastí politiky**. Podporuje rozvoj politik v oblasti mládeže v součinnosti s dalšími politikami zaměřenými na mladé lidi (např. vzdělávání a odborná příprava, zaměstnanost, zdraví, kultura a životní prostředí) s cílem pomoci dosáhnout **jedenácti evropských cílů v oblasti mládeže**².

Evropská komise provedla **průběžné hodnocení** strategie EU pro mládež, jak je stanoveno v usnesení Rady, podpořené externí studií (provedenou v únoru až prosinci 2023) a konzultacemi. V polovině období hodnotila účinnost, efektivitu, relevanci, soudržnost a přidanou hodnotu strategie EU pro mládež. Na hodnocení dohlížela meziútvarová skupina složená z oddělení Komise.

Hodnocení potvrdilo trvalý význam strategie EU pro mládež jakožto strategického rámce pro spolupráci v oblasti mládeže. Určilo rovněž některé oblasti, které je třeba zlepšit, včetně dalšího urychlení začleňování problematiky mládeže do všech oblastí politiky směrem k dosažení dlouhodobých celkových cílů, spolu s pokračujícím posilováním inkluzivní účasti mládeže, zlepšením komunikace a omezením podávání zpráv členskými státy. Tato zpráva představuje **hlavní zjištění hodnocení a navrhuje další postup**. Podrobnosti o zjištěních, konzultacích a metodách jsou uvedeny v příloženém pracovním dokumentu útvarů Komise.

¹ Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027

² Evropské cíle v oblasti mládeže | Evropský portál pro mládež (europa.eu)

Hodnocení **doplňuje sdělení o Evropském roce mládeže 2022**³. Cílem obou je **podpořit veškerá následná opatření Rady**, včetně případného přezkumu v polovině období a pracovního plánu strategie EU pro mládež na období 2025–2027, a zahájit diskuse o příští strategii EU pro mládež po roce 2027.

2. PROVÁDĚNÍ

Strategie EU pro mládež jako **strategický rámec pro politickou spolupráci** mezi členskými státy EU a Komisí se opírá o **otevřenou metodu koordinace** a závazek všech zúčastněných stran jednat ve prospěch společných cílů a vytvářet dopady na různých úrovních.

Strategie EU pro mládež pracuje v **tříletých pracovních cyklech**, na jejichž konci Komise podává zprávu o pokroku ve **zprávě o mládeži v EU**, která uplynulé tři roky zhodnotí. Priority stanovuje Rada společně s Komisí v **pracovních plánech strategie EU pro mládež**, které zahrnují dvě trojice předsednictví Rady. Zastřešující tematickou prioritou pro období 2019–2021 bylo „Vytvářet příležitosti pro mladé lidi“. Pro období 2022–2024 je to „Spolupráce pro udržitelnou a inkluzivní Evropu“⁴.

Obrázek 1: Časový harmonogram provádění strategie EU pro mládež 2019–2027

³ [Sdělení Komise o Evropském roce mládeže 2022](#)

⁴ [Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o revizi pracovního plánu strategie EU pro mládež na období let 2022–2024, \(2023/C 185/05\)](#)

Provádění strategie EU pro mládež je podporováno **nástroji**, které jsou financovány z programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity (např. dialog EU s mládeží, Evropský portál pro mládež a Evropská agenda práce s mládeží⁵).

Evropský rok mládeže 2022 podpořil práci na cílech a nástrojích strategie EU pro mládež prostřednictvím mobilizace a informační činnosti⁶. Mezi nové příležitosti pro mladé lidi patřily politické dialogy s evropskými komisaři a panelové diskuse občanů, které byly zahájeny během Konference o budoucnosti Evropy.

3. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ HODNOCENÍ

Na základě **pokynů Komise pro zlepšování právní úprav**⁷ vychází **hodnocení z důkazů poskytnutých externí studií**⁸. Zahrnuto bylo období 2019–2022 a část roku 2023. Hodnocení vykazuje **celkově pozitivní hodnocení** ve všech hodnotících kritériích a podporuje další provádění strategie EU pro mládež.

3.1. Účinnost, efektivita a soudržnost – do jaké míry je strategie EU pro mládež úspěšná?

Účinnost

Z hodnocení vyplynulo, že strategie EU pro mládež je **účinným rámcem strategické spolupráce**, který věnuje pozornost mládeži při tvorbě politik na úrovni EU a sladování s programy EU, pozitivně ovlivňuje politiky mládeže v členských státech EU, zlepšuje práci mládežnických organizací a prostřednictvím nástrojů strategie EU pro mládež přináší přímý prospěch mladým lidem. Přispěla k povzbuzení účasti a solidarity mládeže a k podpoře posílení postavení mládeže a aktivního občanství. Hlavní **zjištění týkající se klíčových nástrojů** jsou uvedena níže:

- **Dialog EU s mládeží**⁹ je největším participativním nástrojem na úrovni EU pro zapojení mladých lidí do tvorby politik. Úlohu dialogu mezi tvůrci politik EU a mládeží zdůraznily i další participativní akce (např. politické dialogy s evropskými komisaři, platforma EU pro účast dětí a poradní sbor pro mládež v rámci vnější činnosti EU).

Dialog EU s mládeží usnadnil větší osvětu a zapojení mládeže. Hodnocení však zjistilo omezené důkazy o přímém a systematickém vlivu dialogu EU s mládeží na tvorbu politik EU a členských států a na následné kroky. Zúčastněné strany nejsou vždy seznámeny s konečnými doporučeními a následnými opatřeními. Mohla by být rovněž vyjasněna úloha národních rad mládeže v rámci dialogu EU s mládeží.

Existuje prostor pro:

⁵ Strategie EU pro mládež | Evropský portál pro mládež (europa.eu)

⁶ Strana 3 Sdělení Komise o Evropském roce mládeže 2022 (europa.eu).

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en.

⁸ Podpůrná zpráva pro průběžné hodnocení strategie EU pro mládež na období 2019–2027

⁹ Dialog EU s mládeží | Evropský portál pro mládež (europa.eu)

- ✓ posílení mechanismů pro **předávání doporučení dialogu EU s mládeží** tvůrcům politik a sdílení informací o **následných opatřeních na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni**,
 - ✓ posílení **procesů dialogu EU s mládeží a jeho dosahu**, zapojení těžko dosažitelných skupin (např. mladých lidí ze znevýhodněného prostředí, mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní, neúčastní se vzdělávání ani odborné přípravy, a mladých lidí ve venkovských oblastech) a udržení pokroku dosaženého v oblasti menšin a mladých lidí se zdravotním postižením,
 - ✓ **podporu přípravy** mladých lidí na dialog EU s mládeží a systematické zapojování **národních rad mládeže**,
 - ✓ zmapování **synergií mezi iniciativami zaměřenými na účast** v demokratických procesech na všech úrovních a podporu organizací občanské společnosti v orientaci a propagaci těchto příležitostí.
- Úkolem **koordinátora EU pro mládež** je posilovat meziodvětvovou spolupráci a znalosti o mládeži v Komisi a spolupracovat se zúčastněnými stranami na komunikaci s mladými lidmi. Tato funkce byla zřízena v červnu 2021 a koordinátor EU pro mládež se stal **předním činitelem podpory začleňování problematiky mládeže**. Koordinátora EU pro mládež bude v tomto úsilí podporovat síť Komise pro mládež složenou z korespondentů pro mládež, která byla oznámena ve sdělení o Evropském roce mládeže.

Existuje prostor pro:

- ✓ navázání na úspěchy koordinátora EU pro mládež a větší **zapojení zúčastněných stran, interinstitucionální zapojení a spolupráci v oblasti mládeže**. Hodnocení zjistilo, že **mandát** koordinátora EU pro mládež **je rozsáhlý** a vyžaduje pozornost a podporu spolupráce a komunikace s externími zúčastněnými stranami.
- Hlavními a nejznámějšími nástroji strategie EU pro mládež zůstávají **programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity**.

Hodnocení zjistilo, že **cíle strategie EU pro mládež a programy jsou dobře sladěny**, například v rámci činností týkajících se účasti mládeže na programu Erasmus+, DiscoverEU a podpory práce s mládeží. K zapojení mládeže a posílení postavení mladých lidí přispívají také formální složky vzdělávání a odborné přípravy v rámci programu Erasmus+. Evropský sbor solidarity se prostřednictvím dobrovolnické činnosti připojuje k strategii EU pro mládež. **Horizontální priority** programů (začleňování a rozmanitost, životní prostředí a změna klimatu, digitální transformace, účast a občanská angažovanost, **vzdělávání a spolupráce a SALTO**¹⁰) usnadňují propojení.

Mezi **další programy a projekty EU, které jsou přínosné pro mladé lidi**, patří program Horizont Evropa; fondy politiky soudržnosti EU (včetně ESF+, EFRR, Fondu pro spravedlivý přechod a Fondu soudržnosti); Nástroj pro oživení a odolnost; Digitální Evropa; program Občané, rovnost, práva a hodnoty; EU4Health; Kreativní Evropa a Nástroj pro technickou podporu.

¹⁰ Střediska zdrojů SALTO (Support, Advanced Learning and Training Opportunities – podpora, možnosti pokročilého vzdělávání a odborné přípravy) poskytují odborné znalosti a služby národním agenturám programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity

Existuje prostor pro:

- ✓ **zajištění vazeb** mezi strategií EU pro mládež a programem Erasmus+ a Evropským sborem solidarity; podporu příležitostí pro mladé lidi a další zkoumání synergií s dalšími unijními a vnitrostátními programy/fondy.

- **Evropský portál pro mládež** je jednou z **deseti nejnavštěvovanějších webových stránek europa.eu** a mezi mladými lidmi a zúčastněnými stranami je dobře známým kanálem pro příležitosti a iniciativy. Informace a podporu mládeži poskytují také národní agentury, síť Eurodesk a organizace občanské společnosti.

Evropský rok mládeže oživil Evropský portál pro mládež s mapou aktivit a novými nástroji, díky nimž mohou mladí lidé vyjádřit svůj názor. Díky těmto inovacím nyní portál poskytuje mladým lidem platformu pro zapojení.

Existuje prostor pro:

- ✓ pokračování ve **vývoji Evropského portálu pro mládež** s uživatelsky přívětivým obsahem pro cílové skupiny v souladu s vývojem politiky.

- **Evropská agenda práce s mládeží**¹¹ doplňuje strategii EU pro mládež a posiluje politickou základnu pro **kvalitní práci s mládeží**. **Partnerství EU a Rady Evropy pro mládež**¹² podporuje Evropskou agendu práce s mládeží znalostmi a důkazy, zejména prostřednictvím řídicí skupiny¹³. **Programy EU pro mládež** rovněž podporují práci s mládeží a certifikát **Youthpass**¹⁴ a přispívají k uznávání práce s mládeží.

Je zde prostor pro:

- ✓ **vzájemné vzdělávací aktivity** týkající se Evropské agendy práce s mládeží v rámci **společného úsilí** Komise, partnerství EU a Rady Evropy v oblasti mládeže, členských států a zúčastněných stran, protože členské státy se nacházejí v různých fázích rozvoje práce s mládeží.
- **Vzdělávací mobilita** je klíčem k zapojení, propojení a posílení postavení mládeže a k realizaci Evropského vzdělávacího prostoru. **Doporučení Rady z roku 2022 o mobilitě mladých dobrovolníků**¹⁵ bylo výstupem Evropského roku mládeže a usnadní dobrovolnickou činnost mladých lidí v rámci Evropského sboru solidarity a vnitrostátních programů. V listopadu 2023 na něj navázal **návrh Komise na doporučení Rady „Evropa v pohybu“ – příležitosti vzdělávací mobility pro všechny**¹⁶.

¹¹ [Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci, kterým se ustavuje Evropská agenda práce s mládeží \(2020/C 415/01\)](#).

¹² [O partnerství EU a Rady Evropy pro mládež – Partnerství pro mládež \(coe.int\)](#)

¹³ [Řídicí skupina pro evropskou agendu pro práci s mládeží – Partnerství pro mládež \(coe.int\)](#)

¹⁴ [Vítejte na stránkách Youthpass – Youthpass](#)

¹⁵ [Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie \(Text s významem pro EHP\) 2022/C 157/01](#)

¹⁶ Návrh na [Doporučení Rady „Evropa v pohybu“ – příležitosti vzdělávací mobility pro všechny](#) v rámci balíčku [Mobilita kvalifikovaných a schopných pracovníků](#).

Je zde prostor pro:

- ✓ **vzájemné vzdělávací aktivity** na podporu členských států a zúčastněných stran při provádění doporučení v oblasti mobility.
- Strategie EU pro mládež podporuje **začleňování problematiky mládeže a zapojování mládeže do všech oblastí politiky** na všech úrovních, aby se zajistilo, že při vytváření politik budou zohledněny dopady na mládež.

Hodnocení zjistilo, že **strategie a politiky EU kladou větší důraz na mládež**. Výrazným příkladem je sdělení Komise o komplexním přístupu k duševnímu zdraví¹⁷. **Evropský rok mládeže a koordinátor EU pro mládež** přispěli k tomuto posílení spolupráce v oblasti mládeže.

Na **vnitrostátní úrovni** strategie EU pro mládež ovlivnila spíše politické programy a postupy, než že by podnítila rozvoj nových vnitrostátních strategií. Strategie EU pro mládež je i nadále **katalyzátorem** sladování a rozvoje vnitrostátních politik v oblasti mládeže, neboť posiluje postavení zúčastněných stran z řad mládeže a jejich legitimitu (i v očích tvůrců politik z jiných odvětví).

Hodnocení se netýkalo používání **nástrojů pro začleňování problematiky mládeže** (např. kontroly z hlediska mládeže a ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi). Vnitrostátní tvůrci politik v Belgii (Vlámské společenství), Německu, Francii a Rakousku však uvedli své pozitivní zkušenosti s těmito nástroji. Připravovaná analytická zpráva Komise, která má být zveřejněna v roce 2024, představí přehled přístupů k začleňování problematiky mládeže v členských státech. To usnadní výměnu osvědčených postupů a organizování vzájemného učení mezi zúčastněnými členskými státy.

V lednu 2024 byla ve **sdělení Komise o Evropském roce mládeže 2022**¹⁸ oznámena opatření, která mají mladým lidem umožnit více se podílet na rozhodnutích, která se jich týkají, a prohloubit rozměr mládeže v celé řadě politik EU. Při navrhování politik EU bude Komise plně využívat potenciál začleňování problematiky mládeže jako součást rámce a souboru nástrojů Komise pro zlepšování právní úpravy, což povede ke kontrole z hlediska mládeže. To bude doplněno nástroji zaměřenými na mládež v rámci strategie EU pro mládež.

Existuje prostor pro:

- ✓ zajištění **účinné návaznosti** na opatření k posílení rozměru mládeže při tvorbě politik EU a souvisejících synergií a podpory členským státům, které si přejí přijmout podobné přístupy při tvorbě vnitrostátních politik.
- **Akční plán pro mládež v rámci vnější činnosti EU**¹⁹, který byl přijat v říjnu 2022 jako výstup Evropského roku mládeže, **posílil mezinárodní rozměr** strategie EU pro mládež.

¹⁷ [Sdělení Komise ze dne 7. června 2023 o komplexním přístupu k duševnímu zdraví \(europa.eu\)](#)

¹⁸ [Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2024 o Evropském roce mládeže 2022 \(europa.eu\)](#)

¹⁹ [Akční plán pro mládež \(společné sdělení Komise a vysokého představitele\)](#)

Pomáhá plnit mezinárodní závazky EU a prosazovat hodnoty EU tím, že posiluje účast a postavení mládeže v politikách vnější činnosti EU.

Mezinárodní dopad strategie EU pro mládež se projevuje také v budování znalostí a spolupráci, v partnerství EU a Rady Evropy v oblasti mládeže a v pozitivním vnímání mezinárodních organizací, jako je UNICEF. Účast zemí mimo EU v programu Erasmus+ a Evropském sboru solidarity podporuje mezinárodní dosah strategie.

Existuje prostor pro:

- ✓ další podporu provádění akčního plánu pro mládež v rámci vnější činnosti EU.

- **Komunikace ohledně strategie EU pro mládež** byla úspěšná při poskytování informací o možnostech financování. Zúčastněné strany mají na strategii EU pro mládež pozitivní názor, který souvisí s vysokým povědomím o programech Erasmus+ a Evropský sbor solidarity a jejich pozitivním hodnocením. Méně úspěšná byla komunikace ohledně dalších činností.

Hodnocení zjistilo nedostatek komunikačních produktů **zaměřených na tvůrce politik a organizace občanské společnosti**. **Zpráva EU o mládeži** obsahuje mnoho informací o pokroku strategie EU pro mládež, ale její četnost a formát mohou zúčastněným stranám jejím využívání ztěžovat.

Mladí lidé ²⁰ navrhli, že by se pro využití vhodných stylů a kanálů pro **komunikaci s mladými lidmi** mohlo udělat ještě víc.

Existuje prostor pro:

- ✓ **dokonalejší předávání informací** o dialogu EU s mládeží, vzájemných vzdělávacích aktivitách, začleňování problematiky mládeže a znalostní základně,
 - ✓ vytváření komunikačních **produktů pro tvůrce politik a organizace občanské společnosti**,
 - ✓ **testování** komunikačních produktů s mladými lidmi.
- **Monitorovací a důkazní základna strategie EU pro mládež** byla posílena zveřejněním aktualizovaného přehledu ukazatelů v oblasti mládeže ²¹ během Evropského roku mládeže²². Údaje o programech poskytují informační přehledy týkající se programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, výroční zprávy a národní agentury. Portál Youth Wiki (Wiki pro mládež) zaměřený na mládež²³ poskytuje údaje o vnitrostátních politikách, srovnávací mapy a zprávy. Zpráva EU o mládeži využívá především tyto zdroje údajů. Získat přehled a uživatelsky přívětivý přístup k údajům však není snadné pro zúčastněné strany.

²⁰ Toto pozorování vychází z kvalitativních informací získaných v rámci hodnocení v cílových skupinách s mladými lidmi.

²¹ [Přehled ukazatelů EU – Mládež – Eurostat \(europa.eu\)](#)

²² Závěrečná zpráva za rok 2021 pro [návrh aktualizovaného přehledu ukazatelů EU v oblasti mládeže](#).

²³ [Youthwiki: Evropská encyklopedie vnitrostátních politik mládeže \(europa.eu\)](#)

Existuje prostor pro:

- ✓ zlepšení způsobu řešení **omezení dostupnosti údajů pro zúčastněné strany**, aby se usnadnilo využívání údajů pro monitorování, komunikaci a tvorbu politik.

Efektivita

Strategie EU pro mládež je **nákladově efektivní**, pokud jde o efektivitu vynaložených prostředků na úrovni EU. Skromné náklady na strategii EU pro mládež se zdají být přiměřené. Zúčastněné strany se shodly na tom, že její přínosy převyšují náklady. Strategie EU pro mládež pro orgány veřejné správy ani jiné zúčastněné strany nepředstavuje významnou administrativní zátěž.

Je zde prostor pro:

- ✓ další **zlepšení** s cílem zjednodušit plánovací kalendář budoucích činností na vnitrostátní úrovni (nástroj Komise pro shromažďování informací o vnitrostátních politikách v oblasti mládeže) a omezení podávání zprávy ze strany členských států.

Soudržnost

Strategie EU pro mládež funguje v **součinnosti s mnoha politikami EU**, a to díky společným prioritám, cílům a hodnotám²⁴. Jedním z příkladů je **synergie mezi účastí mládeže a účastí dětí**²⁵. Platforma EU pro účast dětí²⁶ zapojuje děti do rozhodování v EU a podporuje jejich aktivní účast na demokratickém životě, čímž přispívá k účasti mládeže a aktivnímu občanství v rámci strategie EU pro mládež. Balíček týkající se občanství²⁷ podporuje demokratickou účast mladých občanů. Balíček na obranu demokracie²⁸ zdůrazňuje význam účasti mladých lidí a dětí na demokratickém životě, podporuje mladé voliče a odkazuje na osvědčené postupy, včetně dialogu mládeže v EU²⁹. Účast mládeže je pilířem Evropské strategie pro lepší internet pro děti (BIK+)³⁰. Dalším příkladem je součinnost s demografickými politikami, které upřednostňují rovnost žen a mužů, nediskriminaci a mezigenerační spravedlnost.³¹

Strategie EU pro mládež je v **souladu s mezinárodními závazky**, protože odráží některé z cílů udržitelného rozvoje OSN, ale existuje prostor pro upozornění na propojení.

Existuje prostor pro:

- ✓ **prezentaci synergií mezi strategií EU pro mládež a souvisejícími oblastmi politiky**, zejména těmi, které jsou zdůrazněny ve sdělení o Evropském roce mládeže (zdraví a dobré životní podmínky, životní prostředí a změna klimatu, vzdělávání a

²⁴ Například akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025 a strategie pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020–2025.

²⁵ [Sdělení Komise týkající se strategie EU pro práva dítěte COM\(2021\) 142 final.](#)

²⁶ [Platforma EU pro účast dětí | Evropská unie \(europa.eu\)](#)

²⁷ [Balíček týkající se občanství – Evropská komise \(europa.eu\)](#)

²⁸ [Ochrana demokracie – Evropská komise \(europa.eu\)](#)

²⁹ [Doporučení Komise o podpoře zapojení a účinné účasti občanů a organizací občanské společnosti v procesech tvorby veřejných politik](#)

³⁰ [Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Digitální dekáda pro děti a mládež: nová Evropská strategie pro lepší internet pro děti \(BIK+\)](#)

³¹ [Sdělení: „Demografické změny v Evropě: soubor opatření“](#)

odborná příprava, mezinárodní spolupráce a evropské hodnoty, zaměstnanost a začleňování).

3.2 Přidaná hodnota EU – jaký přínos má strategie EU pro mládež a pro koho?

Strategie EU pro mládež přinesla přidanou hodnotu nad rámec toho, čeho by členské státy mohly dosáhnout samy tím, že:

- usnadňuje sdílení znalostí a výměny zkušeností,
- působí jako příklad a katalyzátor pro rozvoj vnitrostátních a mezinárodních politik,
- vytváří kolektivní odpovědnost za řešení problémů mládeže na úrovni EU,
- přispívá k širšímu chápání mládeže jako komplexní skupiny, která vyžaduje holistický přístup.

Ukončení strategie EU pro mládež by mělo **negativní důsledky**, např. snížení významu problematiky mládeže pro rozhodovací orgány, omezení meziodvětvové spolupráce na úrovni EU a zpomalení pokroku v rozvoji vnitrostátních politik mládeže.

3.3 Relevantnost – je strategie EU pro mládež stále relevantní?

Podle konzultací se zúčastněnými stranami patří mezi nejpalčivější **problémy, kterým budou mladí lidé** v letech 2019–2023 **čelit**, životní náklady, finanční stabilita a chudoba, duševní zdraví a kvalita života, nezaměstnanost mladých lidí, životní prostředí a změna klimatu, nedostatek účasti na rozhodování.

Vzhledem ke svým **obsáhlým cílům a Evropským cílům v oblasti mládeže** zůstává strategie EU pro mládež pro potřeby mládeže obecně relevantní. **Evropský rok mládeže** posílil svůj význam díky intenzivnější spolupráci všech relevantních zúčastněných stran v oblasti mládeže. Na základě konzultací by se však strategie EU pro mládež mohla viditelněji zabývat dopadem některých nových či opětovně se objevujících výzev (např. životní náklady).

Existuje prostor pro:

- ✓ zviditelnění **úsilí o posílení začleňování problematiky mládeže na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni** v oblastech potřeb mládeže.

4. ZÁVĚRY A ZÍSKANÉ POZNATKY

4.1 Celkové závěry a získané poznatky

Hodnocení zdůraznilo **účinnost a trvalý význam strategie EU pro mládež jako strategického rámce pro** spolupráci, sdílení znalostí a vzájemné učení v EU, neboť usměrňuje zdroje a společné kroky k dosažení společných cílů při řešení problémů mládeže a doplňuje opatření a iniciativy členských států. Strategie EU pro mládež zůstává pak zásadním „katalyzátorem“ pro sladění politiky a rozvoj. Je příkladem/modelem pro

vnitrostátní strategie v oblasti mládeže a rozvoj politiky v oblasti mládeže (zejména v členských státech, které nemají vnitrostátní strategii v oblasti mládeže nebo kde se tato strategie vytváří či obnovuje), aby podpořila sblížení politických přístupů. Tato úloha přesahuje i hranice EU, jak ukazuje akční plán pro mládež v rámci vnější činnosti EU, jehož prostřednictvím může strategie EU pro mládež inspirovat k přijetí podobných přístupů i země mimo EU.

Hodnocení zdůraznilo **trvalou relevanci cílů strategie EU pro mládež**, které se silně **zaměřují na začleňování a rozmanitost a na účast mládeže a občanskou angažovanost**. Obecně bylo shledáno, že široký záběr cílů a evropských cílů pro mládež reaguje na řadu výzev a potřeb mladých lidí.

Z konzultací nicméně vyplynulo, že existuje prostor pro viditelnější řešení dopadu **nových či opětovně se objevujících problémů** na mladé lidi (jde o problémy životních nákladů; bydlení; životního prostředí a klimatu; digitalizace; fyzického a duševního zdraví a kvality života a výzvy, jimž čelí mladí lidé ve venkovských oblastech). To podtrhuje význam dvojího přístupu strategie EU pro mládež, tj. usilovat o **začleňování problematiky mládeže do všech oblastí politiky** a spoléhat na silnou **účast a zastoupení mládeže a mobilizovat a posílit konkrétní nástroje a iniciativy** v oblasti mládeže.

Evropský rok mládeže 2022 přiblížil EU mladým lidem a zvýšil povědomí o mnoha příležitostech, které se jim nabízejí. **Zvýšil účast mládeže, urychlil začleňování problematiky mládeže** a zvýšil význam strategie EU pro mládež. Udržení a rozvíjení těchto pozitivních účinků na základě sdělení Komise o Evropském roce mládeže 2022³² posílí provádění a výkonnost strategie EU pro mládež v nadcházejících letech.

Hlavní závěry a poznatky z hodnocení směřují k většímu vlivu strategie EU pro mládež dalším posílením některých jejích nástrojů. Ty jsou zdůrazněny níže.

4.2 Účast mládeže a začleňování problematiky mládeže

➤ **Dialog EU s mládeží: větší inkluзивita a pozornost věnovaná následným opatřením**

Je třeba, aby se dialog EU s mládeží dále vyvíjel a rozvíjel. Je nezbytné **zachovat pokrok v oblasti začleňování**, kterého bylo dosaženo v posledních třech cyklech; pokračovat v pokroku v zapojování mladých lidí z menšinových skupin a mladých lidí se zdravotním postižením a zvýšit účast všech nedostatečně zastoupených skupin (včetně mladých lidí, kteří se nevzdělávají, nepracují ani se neúčastní odborné přípravy, a mladých lidí ve venkovských oblastech) na dialogu o mládeži v EU. Součástí těchto opatření může být **vyladění informovanosti a komunikace**, stejně jako lepší příprava a podpora účastníků (zejména mladých lidí s omezenými možnostmi).

Klíčovou oblastí, které je třeba věnovat pozornost, je **další rozvoj a podpora procesu, který bude doporučení dialogu EU s mládeží předávat** příslušným zúčastněným stranám na všech úrovních (zejména tvůrcům politik). Rovněž je třeba vytvořit **mechanismy** pro

³² [Sdělení Komise o Evropském roce mládeže 2022 \(europa.eu\)](#)

informování účastníků a zúčastněných stran o **následných opatřeních plánovaných** na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni. Za tímto účelem Komise na úrovni EU více sladí zaměření dialogu EU s mládeží s pracovním programem Komise. **Posílení dialogu EU s mládeží je klíčovým opatřením ve sdělení Komise o Evropském roce mládeže** (včetně úvah o tom, jak jej propojit s kontrolou z hlediska mládeže). Tato úvaha je důležitá jak pro třetí cyklus strategie EU pro mládež na období 2019–2027, tak pro následnou strategii po roce 2027.

Bylo by také vhodné vytvořit větší **součinnost s dalšími nástroji pro účast mládeže** (např. s platformou EU pro účast dětí) na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, aby se zviditelnily, a vyvinout společné úsilí o zapojení mladých lidí a zástupců mládeže s pomocí organizací a sítí občanské společnosti.

Prioritní opatření pro další rozvoj účasti mládeže a dialogu EU s mládeží jsou uvedena ve sdělení Komise o Evropském roce mládeže.

➤ **Začleňování problematiky mládeže: zrychlit, navázat a energicky pokračovat**

Hodnocení poukázalo na **příklady politických iniciativ EU**, které zohledňují perspektivu mládeže. Některé z nich také výslovně odkazují na strategii EU pro mládež (např. sdělení Komise o komplexním přístupu k duševnímu zdraví, které bylo vypracováno za přispění mladých lidí³³). Přestože však existuje mnoho synergií mezi politikami EU, existuje jen málo důkazů o konkrétních opatřeních k využití doplňkovosti a synergií, což ukazuje na prostor pro další posílení spolupráce na úrovni EU.

Na základě sdělení Komise o Evropském roce mládeže se nabízí příležitost zintenzivnit **úsilí na všech úrovních** a dosáhnout dalšího pokroku v začleňování problematiky mládeže do všech oblastí politiky, a to i prostřednictvím **konkrétních nástrojů pro začleňování**.

Při navrhování politik EU bude Komise plně využívat potenciál začleňování problematiky mládeže jako součást rámce a souboru nástrojů Komise pro zlepšování právní úpravy, což povede ke **kontrole z hlediska mládeže**. V roce 2024 probíhá dolaďování a pilotní projekt tohoto přístupu s cílem provést kontrolu mládeže u příslušných nových iniciativ ročního pracovního programu Komise od roku 2025. Součástí úsilí bude také lepší oslovení organizací občanské společnosti, sítí a mladých lidí s cílem povzbudit je k účasti na konzultacích o nových iniciativách EU, a to i v rámci **panelových diskusí občanů**. Bude zřízena nová **platforma zúčastněných stran z řad mládeže**, která se poprvé sejde na podzim 2024 a která má usnadnit výměny s mládežnickými organizacemi, výzkumnými pracovníky v oblasti mládeže, zástupci členských států a dalšími institucemi EU. Také v roce 2024 budou důležitými způsoby, jak posílit začleňování problematiky mládeže, **pokračující dialogy o politice v oblasti mládeže** s evropskými komisaři, pořádání **kulatých stolů o začleňování problematiky mládeže** a pravidelná mobilizace interní **sítě Komise pro mládež** (zejména prostřednictvím koordinátora EU pro mládež).

Komise bude rovněž podporovat **úsilí členských států** tím, že bude ve spolupráci s členskými státy organizovat **vzájemné vzdělávací aktivity** týkající se začleňování

³³ Například prostřednictvím konference mladistvých bývalých onkologických pacientů a politického dialogu o duševním zdraví mládeže v únoru 2023.

problematiky mládeže s cílem vyměňovat si názory na to, jak zapojit mladé lidi a organizace občanské společnosti a jak zohlednit hledisko mládeže v procesech tvorby vnitrostátních politik, které mají dopad na mládež. Komise rovněž vyzývá členské státy, aby po vzoru koordinátora mládeže EU jmenovaly **národní nebo regionální koordinátory mládeže**.

Členské státy a Komise by rovněž mohly **určit konkrétní oblasti pro posílení synergií a doplňkovosti** (např. mezi účastí mládeže v rámci strategie EU pro mládež a účastí dětí v rámci Strategie EU pro práva dítěte a Strategie pro lepší internet pro děti (BIK+) a s vnitrostátními politikami a iniciativami v těchto oblastech) ve spojení s opatřeními pro inkluzivní občanskou angažovanost a účast v zájmu demokratické odolnosti EU uvedenými v balíčku Komise na obranu demokracie³⁴.

Členské státy a Komise by také mohly **spolupracovat na konkrétních politikách a iniciativách**. Mezi příklady patří zaměření na problémy mladých lidí v oblasti duševního zdraví; zvážení propojení s digitálním životem, včetně umělé inteligence, sportu a kultury a prosazování holistických přístupů na základě sdělení Komise o komplexním přístupu k duševnímu zdraví³⁵ a závěrů Rady³⁶. Dalším příkladem je úzká spolupráce Komise s členskými státy prostřednictvím podskupiny pro duševní zdraví expertní skupiny zabývající se otázkami veřejného zdraví³⁷. Podobnou spolupráci lze na základě výzev identifikovaných mladými lidmi a zúčastněnými stranami z řad mládeže navázat i v dalších klíčových oblastech. Veřejné orgány na celostátní a regionální úrovni mohou rovněž požádat o podporu v rámci nástroje technické podpory EU na přípravu a provádění politik zaměřených na mladé lidi.

Je také třeba a je možné zvýšit **zapojení zúčastněných stran**, lépe informovat o cíli začleňování problematiky mládeže a meziodvětvové povaze strategie EU pro mládež a šířit a zvyšovat povědomí o úspěšném začleňování problematiky mládeže na všech úrovních.

Prioritní opatření k dalšímu posílení začleňování problematiky mládeže jsou uvedena ve sdělení Komise o Evropském roce mládeže.

➤ **Koordinátor EU pro mládež: nástroj pro začleňování problematiky mládeže, pozornost věnovaná úloze**

Hodnocení ukázalo, že koordinátor EU pro mládež je **předním činitelem při začleňování problematiky mládeže** na úrovni EU, zejména prostřednictvím interní sítě Komise pro mládež, a že má velký potenciál a je důležitý pro další úsilí o podporu zapojení mladých lidí. Zpětná vazba od zúčastněných stran ukázala, že existuje prostor pro **zviditelnění úlohy a práce** koordinátora EU pro mládež u vnějších zúčastněných stran a lepší informovanost o **mandátu**, který je velmi široký, a **případně jej dále vyjasnit**.

Na základě pozitivních zkušeností z Evropského roku mládeže se koordinátor EU pro mládež bude moci opřít o **platformu zúčastněných stran v oblasti mládeže** za účelem

³⁴ [Dokumenty o obraně demokracie – Evropská komise \(europa.eu\)](#)

³⁵ [Sdělení Komise o komplexním přístupu k duševnímu zdraví \(europa.eu\)](#)

³⁶ [Závěry Rady a zástupců vlád členských států o komplexním přístupu k duševnímu zdraví mladých lidí v Evropské unii.](#)

³⁷ https://health.ec.europa.eu/non-communicable-diseases/expert-group-public-health_cs

konzultace, diskuse, výměny a spoluvytváření, a to prostřednictvím komunity odborníků, která zahrnuje zúčastněné strany na všech úrovních a posiluje participativní řízení strategie EU pro mládež.

4.3 Umožňující nástroje

➤ **Programy EU: *prozkoumání dalších synergií***

Erasmus+ a Evropský sbor solidarity jsou klíčovými nástroji pro podporu strategie EU pro mládež na úrovni EU. Je proto důležité **zajistit propojení** mezi těmito programy a cíli a činnostmi strategie EU pro mládež. Existuje také prostor pro další **zkoumání synergií** mezi těmito programy a dalšími programy/fondy/nástroji na úrovni EU (např. programem Horizont Evropa, fondy politiky soudržnosti a Nástrojem pro technickou podporu), jakož i vnitrostátními programy či fondy. To může podpořit síť Komise pro mládež i vzájemné vzdělávací aktivity.

➤ **Informace a komunikace týkající se mladých lidí: *vypracování komunikačního plánu***

Existuje prostor pro jasnější komunikaci týkající se strategie EU pro mládež a jejích vzájemně propojených složek a výsledků za účelem většího zacílení komunikace na tvůrce politik a organizace občanské společnosti a praktické pracovníky a pro zdokonalení produktů na Evropském portálu pro mládež určených mladým lidem. To by se dalo řešit **vypracováním komunikačního plánu** pro strategii EU pro mládež.

➤ **Nástroje založené na důkazech: *neustálé zlepšování, pozornost věnovaná komunikaci***

Je třeba neustále usilovat o včasné a uživatelsky přívětivé poskytování a **komunikaci relevantních údajů** o provádění a výkonnosti strategie EU pro mládež a o vývoji situace mladých lidí všem zúčastněným stranám. Hodnocení ukázalo, že je třeba lépe využít již dosažených úspěchů. Existuje potenciál pro **zjednodušení zdrojů pro tvůrce politik a organizace občanské společnosti / osoby z profese** (v současné době jsou rozptýleny na několika portálech a webových stránkách). To by mohlo zahrnovat přezkoumání četnosti a formy **zprávy o mládeži EU** s cílem zjistit, zda je lze změnit tak, aby lépe vyhovovaly potřebám různých skupin.

Pro usnadnění monitorování a vyhodnocování navrhuje hodnocení **vypracovat několik klíčových ukazatelů**, které pomohou sledovat pokrok a budou spojovacím článkem mezi cíli na vyšší úrovni a bezprostřednější sférou vlivu strategie EU pro mládež (na vývoj politik v oblasti mládeže, postupy mládežnických organizací a účast mládeže), a pokračovat v práci na dostupnosti údajů na základě návrhů *ad hoc* skupiny odborníků pro ukazatele mládeže.

Členské státy a Komise by mohly za účasti zúčastněných stran z řad mládeže **spolupracovat na dalším vývoji klíčových ukazatelů, metodik a údajů** pro monitorování strategie EU pro mládež.

4.4 Prostor pro zjednodušení

➤ **Plánovací kalendáře budoucích činností na vnitrostátní úrovni: zvážení alternativ**

Z hodnocení vyplynulo, že existuje **prostor pro zjednodušení a rovněž pro snížení zátěže členských států při podávání zpráv**, pokud jde o plánovací kalendáře budoucích činností³⁸. Konzultace zdůraznily, že tvůrci politik považují jejich vyplňování za obtížné a málo užitečné. To naznačuje, že je třeba zvážit alternativní způsoby shromažďování informací o prioritách vnitrostátních politik v oblasti mládeže ve spolupráci s členskými státy (například prostřednictvím portálu Youth Wiki zaměřeného na mládež a zjednodušených průzkumů).

4.5 Další postup

Evropský rok mládeže 2022 postavil mladé lidi do popředí politické agendy. Přinesl silnou mobilizaci a impulz pro více příležitostí, prostoru a nástrojů pro účast mladých lidí a těch, kteří s nimi a pro ně pracují. **Sdělení Komise o Evropském roce mládeže** obsahuje prioritní opatření, která mají udržet úspěch Evropského roku mládeže a navázat na něj. To spolu se **závěry tohoto hodnocení strategie EU pro mládež** nabízí příležitosti k dalšímu urychlení provádění a posílení vlivu strategie EU pro mládež na období let 2019–2027.

Ve **střednědobém horizontu** by toto úsilí mohlo být realizováno a zapracováno do stávajících cílů strategie a evropských cílů v oblasti mládeže (v rámci hlavních oblastí zapojení, propojení a posílení postavení) a do začleňování problematiky mládeže na všech úrovních, a to s využitím stávajících mechanismů a procesů, jako je pracovní plán na období 2025–2027.

S cílem dále podpořit **přípravu na spolupráci v oblasti politiky EU pro mládež po roce 2027**, a to i v souvislosti s novým víceletým finančním rámcem, Komise navrhuje **zahájit v letech 2025–2026 proces naslouchání a spoluvytváření** se zapojením všech zúčastněných stran. Komise zmobilizuje platformu zúčastněných stran z řad mládeže s cílem shromáždit názory a nápady, spolupracovat a spoluvytvářet vstupy. Může mít podobu setkání a akcí nebo online kampaně a může být součástí konzultací v rámci dialogu EU s mládeží.

³⁸ [Plánovací kalendáře budoucích činností na vnitrostátní úrovni Evropský portál pro mládež \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/eu-portal/en/press/144821)